

**BASEINU DAĻAS EKSPLOATĀCIJAS NOTEIKUMI UN
ĀRKĀRTAS GADĪJUMU RĪCĪBAS PLĀNS
PARAUGDOKUMENTS**

Sabiedrības integrācijas fonds

Pasākumu finansiāli atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

Projekta Nr.2018.LV/NVOF/DAP/MAC/050/20

Praugdokuments "Baseinu daļas ekspluatācijas noteikumi un ārkārtas gadījumu rīcības plāns" ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Par dokumenta saturu atbild biedrība «Latvijas Peldēšanas federācija»

#NVOfonds

www.swimming.lv

www.pelddidrosi.lv

SATURS

Vispārēji noteikumi	4
Bērnu apmācības (mazais) baseins	4
Vispārēji noteikumi.....	4
Nodarbību organizēšana un vadīšana bērnu baseinā	4
Lielais peldbaseins.....	6
Vispārēji noteikumi.....	6
Nodarbību organizēšana un vadīšana lielajā baseinā	6
Inventāra lietošanas ierobežojumi	7
Balkona (tribīņu) izmantošana nodarbībām	7
Trešo pušu (nomnieku) organizētas nodarbības/pasākumi	8
Drošības uzraugi, glābšanas un pirmās palīdzības sniegšanas ekipējums	8
Vispārējā informācija.....	8
Drošības uzraugi.....	9
Pirmās palīdzības un glābšanas aprīkojums.....	10
Peldbaseinā izvietojamās zīmes un instrukcijas	11
Drošības uzraugu un treneru apmācība	11
Rīcības plāns ārkārtas situācijās	12
Rutīnas incidenti.....	12
Dzīvību apdraudoši incidenti	15
Evakuācija	17
PIELIKUMI	18
1.pielikums. peldbaseina teritorijas pārskatāmība no dažādām zonām.....	19
2. pielikums. peldbaseina drošības uzraugu un glābšanas aprīkojuma izvietojuma shēma	20
3. pielikums. Pirmās palīdzības aptiecināšanas saturs un medicīnisko materiālu minimums	21
4. pielikums. Incidentu un negadījumu reģistrācijas forma	22

Vispārēji noteikumi

- peldbaseina baseinu daļas ekspluatācijas noteikumi un ārkārtas gadījumu rīcības plāns (turpmāk – noteikumi) ir dokuments, kas nosaka kārtību un procedūru, kādā tiek nodrošināts peldbaseina kompleksa peldbaseinu darbs, tā darbinieku kompetenci un atbildību ikdienas darbā, kā arī rīcības plānu dažāda rakstura ārkārtas situācijās;
- Šie noteikumi ir saistoši visiem peldbaseina darbiniekiem un katrs no tiem savas kompetences ietvaros ir atbildīgs par kārtību un apmeklētāju drošību;
- Reizi gadā katrs peldbaseina baseinu daļas darbinieks ar savu parakstu apliecina, ka ir iepazinies ar šiem noteikumiem un apņemas tos ievērot, kā arī darīt visu savas kompetences ietvaros, lai mudinātu pārējos ievērot šos noteikumus.

Bērnu apmācības (mazais) baseins

Vispārēji noteikumi

- Bērnu apmācības baseinam vienmēr jābūt slēgtam un tajā nav iespējams iekļūt trešajām personām, ja vien tajā nenotiek apmācības peldbaseina trenera vai nomnieka deleģētās personas tiešā uzraudzībā;
- Atslēgai jāatrodas drošā, brīvi nepieejamā vietā un par tās uzglabāšanu ir atbildīgi dežūrējošie peldbaseina drošības uzraugi;
- Baseina durvis atslēdz un aizslēdz treneris, kurš vada konkrēto nodarbību. Bērni, kas apmeklē nodarbību, drīkst ienākt un atrasties baseinā tikai peldēšanas trenera klātbūtnē;
- Treneris nekādos apstākļos nedrīkst atstāt bez uzraudzības baseinā bērnus, kā arī ļaut viņiem brīvi klaiņot pa pārējo kompleksa teritoriju;
- Ārkārtas apstākļos treneris, pirmkārt, nodrošina visu audzēkņu drošību (liek izkāpt no baseina) un savas kompetences ietvaros sniedz pirmo palīdzību, kā arī nepieciešamības gadījumā izsauc atbildīgos dienestus.

Nodarbību organizēšana un vadīšana bērnu baseinā

- Par bērnu drošību nodarbību laikā ir atbildīgs treneris, kurš vada konkrēto nodarbību. Gadījumos, kad baseins ir nodots lietošanā nomniekam un līgums neparedz peldbaseina

treneru/uzraugu klātbūtni, par tajā notiekošo un apmeklētāju drošību pilnībā ir atbildīgs nomnieks;

- Treneris plāno un realizē tādu nodarbības programmu, kurā audzēknis atbilstoši savam vecumam apgūst drošas uzvedības pasākumus, t.s. atpazīt slīkšanas riskus un rīcības modeļus dažādās situācijās;
- Jaunākajās grupās stingri rekomendējams apmācību saturu veidot tā, lai tiktu īstenots "drauga" princips – visi vingrinājumi tiek veikti pāros, tādējādi nodrošinot papildus mehānismu savlaicīgai iespējamo risku identificēšanai (bērns ziņo, ja partneris ir "pazudis" vai jūtas slikti);
- Nodarbības 2-4 gadus veciem bērniem notiek ar vecāku līdzdalību (uz katru bērnu 1 vecāks). Šajās nodarbībās treneris, pēc saviem ieskatiem, var vadīt nodarbību atrodoties baseinā vai baseina malā. Atrodoties ūdenī, trenerim visu nodarbības laiku ir skaidri jāpārredz visi audzēkņi un jāatrodas pietiekami tuvu, lai nepieciešamības gadījumā varētu sniegt atbilstošu palīdzību;
- Visās pārējās apmācību grupās treneris nodarbību vada, atrodoties baseina malā. Vadīt nodarbību, atrodoties baseinā, ir pieļaujams tikai gadījumā, kad baseina malā atrodas otrs treneris vai peldbaseina drošības uzraugs;

NB! Atrodoties ūdenī nav iespējams sniegt pirmo palīdzību un nodrošināt dzīvības glābšanas pasākumus;

- Maksimālais audzēkņu skaits mazajā baseinā vienā apmācību grupā:
 - o 2-4 gadus veci bērni (nodarbība ar vecākiem) – 8 bērni;
 - o 5-6 gadus veci bērni bez iemaņām (iesācēji) – 10 bērni;
 - o 5-6 gadus veci bērni ar iemaņām (peldoši) – 12 bērni;
 - o 7+ gadus veci bērni bez iemaņām (iesācēji) – 12 bērni;
 - o 7+ gadus veci bērni ar iemaņām (peldoši) – 12 bērni.

Lielais peldbaseins

Vispārēji noteikumi

- Peldbaseina apmeklējuma noteikumus un vispārējos ierobežojumus nosaka Sporta kompleksa "RTU peldbaseins" iekšējās kārtības noteikumi. Treneru un drošības uzraugu pienākums ir rūpēties, lai šie noteikumi tiktu ievēroti;
- Drošības nolūkos peldbaseins tiek sadalīts divās zonās – 6.-8.celiņš ir paredzēts izmantošanai nestrukturēta tipa apmeklējumiem (nav saistīti ar apmācību procesu), bet 1.-5. celiņš ir paredzēts apmācību grupu un cita veida strukturētu nodarbību (aerobika, ūdenspolo, utt.) vadīšanai;
- Gadījumos, kad peldbaseinā nenotiek strukturētas nodarbības un ir tāda nepieciešamība, drošības uzraugs ir tiesīgs palielināt nestrukturētam apmeklējumam paredzēto celiņu skaitu, bet ievērojot principu, ka tiek saglabāta kontrole un redzamība pār visu apmeklētāju izmantoto teritoriju;
- Lielā baseina teritorijā (baseina malās) drīkst atrasties tikai drošības uzraugi, kompleksā nodarbinātie treneri, kā arī nomnieku pārstāvji. Trešajām personām lielā baseina teritorijā, bez iepriekšēja saskaņojuma, atrasties ir aizliegts.

Nodarbību organizēšana un vadīšana lielajā baseinā

- Mācību-treniņu process tiek īstenots saskaņotas interešu izglītības programmas ietvaros. Vienlaikus – katram trenerim ir tiesības un rīcības brīvība organizēt un vadīt nodarbības savas kompetences ietvaros, izmantojot dažādu metodiku un pieeju;
- Par nodarbību apmeklētāju drošību peldbaseinā ir atbildīgs konkrētās mācību-treniņu grupas treneris. Trenera pienākums, vadot mācību-treniņu procesu, ir veikt savus tiešos pienākumus un nodrošināt visu grupas audzēkņu/dalībnieku drošību, kā arī nepieciešamības gadījumā sniegt pirmo palīdzību un cita veida palīdzību;
- Trenerim ir atļauts vadīt individuālās nodarbības tikai tad, ja viņam konkrētajā laikā nav jāveic citi pienākumi un, ja tas neierobežo treniņu grupu darbu un apmeklētāju intereses;
- Treneris par savu darbu saņem atalgojumu, kas ir noteikts darba līgumā. Trenerim nav tiesību pieprasīt vai saņemt no klienta papildus samaksu par savu darbu;

- Ārkārtas situācijas gadījumos treneris nekavējoties sniedz nepieciešamo palīdzību nelaimē nokļuvušajam grupas dalībniekam, vienlaikus iespēju robežās par to signalizējot peldbaseinā dežūrējošajam drošības uzraugam, kurš nekavējoties sniedz visu nepieciešamo atbalstu;
- Gadījumos, kad ārkārtas situācija nav saistīta ar grupas dalībnieku, par kuru ir atbildīgs treneris, treneris, pirmkārt, informē drošības uzraugu par konstatēto situāciju. Treneris drīkst doties sniegt atbalstu uzraugam tikai un vienīgi pēc tam, kad ir nodrošinājis un pārliecinājies par savas grupas audzēkņu drošību (atstāti cita trenera uzraudzībā, izkāpj no peldbaseina, utt.);
- Maksimālais audzēkņu skaits lielajā baseinā vienā apmācību grupā:
 - o Iesācēju grupas (25m) – 12
 - o Peldošo grupas – 15
 - o Pieaugušo grupas – 12
 - o Sporta grupas un Klubs – 22

Inventāra lietošanas ierobežojumi

- Baseinā ir aizliegts izmantot stikla vai cita plīstoša materiāla inventāru;
- Abonementu (klientu) celiņos atļauts izmantot tikai tādu inventāru, kas neapdraud pārējo apmeklētāju drošību un veselību – mīkstos dēļišus, mazās lāpstīņas, īsās pleznas. Apmeklētāji, kas izmanto pleznas un lāpstīņas, ir nodalāmi atsevišķā celiņā no pārējiem apmeklētājiem;
- Abonementu celiņos ir aizliegts izmantot inventāru, kas var apdraudēt lietotāja un citu apmeklētāju veselību un drošību – niršanas ekipējums, sejas maksas, monopleznas, bumbas, grimstošās vai cita veida rotaļlietas, jebkāda veida elektrisku ekipējumu/inventāru (izņēmuks, speciālie pulksteņi, austiņas, utt.), kā arī stiepšanas gumiju, bremzējošos "izpletņus" un tamlīdzīgu inventāru;
- Klienti drīkst izmantot peldbaseinā pieejamo inventāru, kas ir atsevišķi izdalīts klientu lietošanai;

Balkona (tribīnu) izmantošana nodarbībām

- Balkonu ir atļauts izmantot mācību-treniņu procesa nodrošināšanai, iepriekš to saskaņojot ar baseinu daļas vadītāju;

- Balkona izmantošana mācību-treniņu procesā ir īstenojama atbilstoši balkona noslogojuma grafikam;
- Balkons ir paaugstinātas bīstamības vide. Sporta grupu un apmācību grupu audzēkņi balkona teritorijā drīkst atrasties tikai trenera uzraudzībā;
- Katru reizi, izmantojot balkonu un tajā pieejamais inventāru, treneris ar savu parakstu apliecina, ka, uzsākot nodarbību, balkons un tajā pieejamais inventārs ir labā materiāltehniskā stāvoklī un nav redzami vizuāli defekti vai cita veida bojājumi;
- Treneriem ir aizliegts bez iepriekšēja saskaņojuma veikt jebkādas balkona teritorijas un tajā esošās mantas modifikācijas darbus, tai skaitā uzstādīt inventāru, izlīmēt jebkāda veida atzīmes, utt.;
- Konstatējot balkona vai tajā pieejamā inventāra bojājumus, trenerim ir jāziņo baseinu daļas vadītājam par konstatēto faktu.

Trešo pušu (nomnieku) organizētas nodarbības/pasākumi

- Peldbaseina nomnieki, kas iznomātajā teritorijā un laikā veic organizētas nodarbības vai pasākumus savu speciālistu vadībā, paši ir atbildīgi par to kvalifikāciju un prasmēm, t.s. prasmēm sniegt pirmo palīdzību un veikt personu glābšanu peldbaseinos;
- Peldbaseina drošības uzraugi ārkārtas situācijās sniedz visu nepieciešamo palīdzību, tomēr par nomnieka apmeklētāju drošību primāri ir atbildīgs pats nomnieks un nomnieka deleģētā atbildīgā persona, kas tajā brīdī atrodas baseinā;
- Nomnieka apmeklētāji, kas ir nepilngadīgi, netiek ielaisti peldbaseinā, bez uzraugošās/atbildīgās personas klātbūtnes;
- Gadījumos, kad tiek iznomāts viss peldbaseins, baseina drošības uzraugu klātbūtne tiek nodrošināta, iepriekš par to vienojoties abām pusēm;

Drošības uzraugi, glābšanas un pirmās palīdzības sniegšanas ekipējums

Vispārējā informācija

- Drošības uzraugu, glābšanas un pirmās palīdzības sniegšanas ekipējums, kā arī informatīvās zīmes un iekšējās kārtības noteikumi, pirmkārt, ir nepieciešami, lai, novērstu potenciālos

riskus un nelaimes gadījumus. Sekundārā, taču ne mazāk svarīga, šo visu elementu funkcija ir glābšanas un pirmās palīdzības sniegšanas pasākumu īstenošana.

- Par drošības plāna izstrādi un īstenošanu ir atbildīgs peldbaseinu daļas vadītājs. Vadītāja kompetencē ietilpst drošības dokumentu izstrāde, pirmās palīdzības aptiecināšanas un glābšanas inventāra nodrošināšana, darbinieku apmācību organizēšana, ārkārtas situāciju plāna uzraudzība un pilnveide, nelaimes gadījumu reģistrācija un analīze;
- Par drošības plānā iekļauto pasākumu izpildi ir atbildīgi peldbaseina darbinieki – drošības uzraugi un treneri, atbilstoši viņu amata aprakstā iekļautajiem pienākumiem un apmācību gaitā iegūtajām prasmēm;

Drošības uzraugi

- Drošības uzraugi savus darba pienākumus veic atbilstoši apstiprinātajam darba grafikam;
- Drošības uzraugu pienākumus un kompetences jomas nosaka darba līgums un tam pievienotais amata apraksts, šie noteikumi, kā arī Sporta kompleksa "RTU peldbaseins" iekšējās kārtības noteikumi. Drošības uzraugu pienākums ir rūpēties, lai šie noteikumi tiktu ievēroti;
- Gadījumos, kad situācija to pieprasa un uzraugs uzskata par nepieciešamu, viņš ir tiesīgs pieņemt lēmumu par papildus aizliegumiem vai apmeklētāju rīcības ierobežošanu arī tādos apstākļos, kas nav pieminēti iekšējās kārtības noteikumos;
- Drošības uzraugu pienākums ir cilvēku drošības un kārtības nodrošināšana. Lai veiktu savus pienākumus, uzraugam jāīsteno šādi uzdevumi: 1) pamanīt problēmsituācijas un rīkoties, lai tās novērstu; 2) iejaukties, lai novērstu nedrošu/bīstamu rīcību; 3) sekot līdzi baseinā notiekošajam, lai identificētu apdraudējumu un veiktu atbilstošus pasākumus; 4) komunicētu un sadarbotos ar baseina apmeklētājiem; 5) veikt glābšanas darbus; 6) nekavējoties sniegt atbilstošu pirmo palīdzību; 7) veikt kardiopulmonālo reanimāciju (CPR); 8) sekojot procedūrām, nepieciešamības gadījumā veikt apmeklētāju evakuāciju; 9) celt trauksmi/ziņot, ja nepieciešama papildus palīdzība; 10) pārliecināties un kontrolēt, lai peldbaseinā tiktu izmantots tikai iepriekš saskaņots inventārs un netiktu bojāts peldbaseina īpašums;
- Uzraugs ir personīgi atbildīgs par sava veselības stāvokļa un spēju atbilstību amata pienākumu izpildei, kā arī par tādiem aspektiem kā adekvāts šķidruma un uztura patēriņš;

- Drošības uzrauga darbs nav apvienojams ar jebkuriem citiem pienākumiem, tai skaitā, bet neaprobežojoties, mācību-treniņu grupu vadīšanu, individuālo apmācību, citu darbu veikšanu, kas novērš uzmanību no peldbaseina un apmeklētājiem (piemēram, datoru lietošana, grāmatu lasīšana, utt.);
- Drošības uzraugu ierašanās darba vietā un pienākumu pārņemšana tiek reģistrēta – katrs darbinieks, kurš tiek nomainīts, atzīmē dežūras dienasgrāmatā laiku, kurā tiek nodota maiņa, kā arī komentārus par maiņas laikā fiksētajām ārkārtas situācijām, starpgadījumiem;
- Drošības uzraugs baseina uzraudzību veic atrodoties glābšanas tornī/punktā vai veicot apgaitu. Gadījumos, kad baseinā dežūrē divi uzraugi, viens no tiem vienmēr atrodas glābšanas tornī, bet otrs kādā no zonām, kuras atzīmētas peldbaseina cilvēkdrošības uzraugu un glābšanas aprīkojuma izvietojuma shēmā;
- Dežūrējošajam uzraugam jāizvēlas sava atrašanās vieta ievērojot baseina redzamības testa rezultātus un uzraugu izvietojuma shēmu, kā arī 10:20 principu – 10 sekunžu laikā jāspēj apsekot savas kompetences zona un ne vairāk kā 20 sekunžu laikā nokļūt līdz tās tālākajam punktam;

Pirmās palīdzības un glābšanas aprīkojums

- Apmeklētāju drošības nodrošināšanai un pirmās palīdzības sniegšanai, peldbaseinā ir izvietots šāds glābšanas aprīkojums un pirmās palīdzības sniegšanas inventārs:
 - o Glābšanas stienis – vismaz 3.5m garš stienis ar cilpu vienā galā. Stienim ir teleskopiskas konstrukcijas kāts, kuru var viegli izvērst vismaz 3.5m garumā;
 - o Peldoši glābšanas līdzekļi – 4 peldoši glābšanas riņķi, kas droši piestiprināti pie vismaz 6mm biezās virves un kuras garums ir vismaz puse no baseina platuma + 3m (14m). Virve nedrīkst būt aptīta ap glābšanas riņķi;
 - o Tālrunis ārkārtas gadījumiem, no kura var sazināties ar ārkārtas dienestu un baseina administrācijas darbiniekiem (atbildīgi par dienestu sagaidīšanu). Pie tālruņa ir izvietota instrukcija, kurā norādīti neatliekamās palīdzības dienesta tālruņa numurs un būtiskākā informācija, kas jānodod dienesta operatoram (negadījuma un cietušās personas raksturojums, atrašanās vieta, piebraukšanas vieta);
 - o Saliekama kušete;

- Sega/dvielis, ar kuru var apsegt cietušo personu;
- Mugurkaula imobilizācijas dēlis ar siksnu sistēmu;
- Kakla fiksators;
- Ārējais automātiskais defibrilators – defibrilatoram jābūt izvietotam publiski redzamā un viegli pieejamā vietā;
- Neinvazīvās ventilācijas maskas/ Rokas elpināšanas maiss;
- Pirmās palīdzības aptieciņa (atbilstoši MK noteikumu Nr. 557 prasībām)
- Personiskās aizsardzības līdzekļi (sejas maska, cimdi);
- Negadījuma reģistrācijas/ziņojuma formas (veidlapas);
- Kabatas baterijas;
- Instrukcijām glābšanas un pirmās palīdzības sniegšanai.

Peldbaseinā izvietojamās zīmes un instrukcijas

- Visās peldbaseina vannas sānu malās ir izvietotas zīmes "lēkt aizliegts" un "aizliegts nirt", kā arī vannas dziļums;
- Ģērbtuvēs un peldbaseinā redzamā un viegli pieejamā vietā ir izvietoti peldbaseina iekšējās drošības un kārtības noteikumi;
- Pie glābšanas aprīkojuma ir izvietotas redzamas zīmes "glābšanas ekipējums";
- Pie tālruņa un pirmās palīdzības aprīkojuma redzamā veidā ir izvietota zīme "Medicīna" (krusts);
- Evakuācijas izeju zīmes tiek izvietotas atbilstoši evakuācijas plānam;
- Ģērbtuvēs un baseinā redzamā vietā tiek izvietotas zīmes, kas norāda uz aizliegumu fotografēt, filmēt bez iepriekšēja saskaņojuma ar administrāciju;
- Ģērbtuvēs un dušās ir izvietotas zīmes, kas norāda uz prasību ievērot higiēnas noteikumus;

Drošības uzraugu un treneru apmācība

- Katru gadu, pirms peldsezonas sākuma, visiem peldbaseinā strādājošajiem speciālistiem jāiziet pirmās palīdzības un drošības uz ūdens apmācību kurss, kā arī jāiepazīstas ar iestādes rīcības plānu ārkārtas situācijās;
- Pirmās palīdzības un drošības uz ūdens apmācību kursa programmu nosaka pieaicinātais speciālists, Apmācību procesā tiek pārbaudītas šādas prasmes:

- *Specifiskās prasmes:* lēkšana ūdenī, niršana, peldēšana, peldēšana apgērbā, slīcēja glābšana, pie samaņas un bez samaņas esošas personas izvilkšana no baseina, kombinētie uzdevumi, rīcība specifisku traumu (galvas, kakla, mugurkaula) gadījumos. Tiek stingri rekomendēts, ka visi darbā norīkotie drošības uzraugi ir pietiekami fiziski spēcīgi un spēj bez liekas piepūles nopeldēt 100m uz krūtīm, 100m uz muguras, lēkt ūdenī un ienirt vismaz 2m dziļumā, kā arī nopeldēt 50m garu distanci 50 sekundēs;
- *Fiziskā un mentālā sagatavotība:* spēja operatīvi un adekvāti reaģēt, pieņemt atbilstošus lēmumus; komunicēt ar dažāda tipa un rakstura cilvēkiem, utt.;
- Apmācība ir obligāta pilnīgi visiem peldbaseina darbiniekiem.

Rīcības plāns ārkārtas situācijās

Rutīnas incidenti

- Rutīnas incidenti ir incidenti jeb starpgadījumi, kuru iespējamība ir visai augsta, bet potenciālās sekas uz cilvēka veselību un/vai dzīvības apdraudējums ir nebūtisks;
- Rutīnas incidenti, kas tiek ilgstoši ignorēti, var novest pie lielākām un apmeklētāju veselībai bīstamām apdraudējumiem, tāpēc to operatīva identificēšana un novēršana ir būtiska;
- Visi rutīnas incidenti ir jāreģistrē, aizpildot speciālu veidlapu (skat. pielikumu);
- **Neatbilstoša uzvedība, iekšējo noteikumu pārkāpumi** (apmeklētājs/i klaji pārkāpj baseina iekšējās kārtības noteikumus, apdraud savu un apkārtējo veselību, ignorē uzraugu un/vai treneru aizrādījumus)
 - Strukturētu nodarbību apmeklētāju uzvedības pārkāpumus fiksē grupas/nodarbības treneris, kurš izsaka aizrādījumu par noteikumu pārkāpumu un lūdz ievērot vispārējo kārtību un drošības prasības. Gadījumos, kad pārkāpumi atkārtojas, vai konkrētā rīcība apdraud personas drošību, trenerim ir tiesības un pienākums izraidīt audzēkni no nodarbības, bet pēc nodarbības par fiksētajiem pārkāpumiem ziņot audzēkņa vecākiem un baseinu daļas vadītājam, kura kompetencē ir lemt par abonementa anulēšanu un/vai apmeklējuma lieguma noteikšanu;
 - Nestrukturētu apmeklējumu klientu uzvedības pārkāpumus fiksē drošības uzraugs, kurš izsaka aizrādījumu par noteikumu pārkāpumu un lūdz ievērot vispārējo kārtību un drošības

prasības. Gadījumos, kad pārkāpumi atkārtojas, vai konkrētā rīcība apdraud personas drošību, uzraugam ir tiesības un pienākums izraidīt apmeklētāju no peldbaseina, nepieciešamības gadījumā ziņojot par to baseinu daļas vadītājam un/vai administrācijai, kuru kompetencē ir lemt par abonementa anulēšanu un/vai apmeklējuma lieguma noteikšanu;

- Gadījumos, kad neatbilstoša uzvedība rada būtisku apdraudējumu personas veselībai vai peldbaseina mantai, drošības uzraugs brīdina un nepieciešamības gadījumā lemj par apsardzes/policijas darbinieku izsaukšanu. Par operatīvo dienestu izsaukšanu uzraugs informē peldbaseinu daļas vadītāju un administrāciju (info centru);

- **Dažāda rakstura nelieli starpgadījumi (sīkas traumas)**

- Fiksējot sīkas traumas vai saņemot ziņas no apmeklētājiem par iespējamu traumu vai cita rakstura starpgadījumiem, drošības uzraugs/treneris vienmēr pārliecinās par reālo situāciju un sniedz atbilstošu pirmo palīdzību;
- Pēc palīdzības sniegšanas uzraugs/treneris novērtē apmeklētāja veselības stāvokli un pieņem lēmumu par to vai apmeklētājs var un drīkst turpināt apmeklējumu (peldēt, iet pirtī), kā arī vai ir nepieciešams izsaukt medicīnisko personālu;
- Gadījumos, ja apmeklētājam papildus medicīniskā palīdzība nav nepieciešama, uzraugs/treneris, aptaujā cietušo un noskaidro traumas/savainojuma gūšanas veidu un apstākļus, kā arī pārliecinās, ka konkrētie apstākļi nevar apdraudēt citu apmeklētāju veselību un dzīvību. Konstatējot potenciāli bīstamus apstākļus, par to jāziņo baseinu daļas vadītājam vai saimnieciskās daļas vadītājam vai tehnologiem;

- **Pārāk liels cilvēku pieplūdums (baseina apmeklētāju skaits pārsniedz tā kapacitāti un drošības uzraugu spējām nodrošināt pietiekamu uzraudzību)**

- Pārāk liels baseina apmeklētāju skaits rada papildus riskus, kas saistīti gan ar dažādu traumu gūšanu, gan ierobežotu drošības uzraugu spēju kvalitatīvi sekot līdzi visu apmeklētāju rīcībai un drošībai, tāpēc baseinā tiek noteikts maksimālais apmeklētāju skaits – klientu peldceļiņos – 1 apmeklētājs uz 5m² jeb 25 cilvēki uz peldceļiņu; strukturēto nodarbību peldceļiņos – atbilstoši šajos noteikumos noteiktajam skaitam dažādās grupās;

- Gadījumos, kad baseina apmeklētāju skaits klientu peldceļiņos pārsniedz iepriekš minēto, nepieciešams nodrošināt papildus personālu, kas veic drošības uzraudzību. Ja tas nav iespējams, drošības uzraugs par to informē baseinu daļas vadītāju un administrāciju, kuru kompetencē ir pieņemt lēmumu par apmeklētāju skaita ierobežošanu;
- **Ūdens kvalitātes zudums un organiskais piesārņojums (fekālijas, vēmekļi, asinis)**
 - Ūdens kvalitātes zudums ir potenciāls apdraudējums, kas ne vien apgrūtina drošības uzraugu un treneru darbu, bet arī var veicināt traumu gūšanu, kā arī radīt nelabvēlīgu ietekmi un apmeklētāju labsajūtu un komfortu, tāpēc, konstatējot būtiskas izmaiņas ūdens kvalitātē (dzidrums, krāsa, redzamība, utt.), jāziņo baseinu daļas vadītājam un saimnieciskās daļas vadītājam (vai tehnologiem);
 - Fekālijas un vēmekļi ir nozīmīgs risks, kas, ņemot vērā plašo apmeklētāju spektru, var notikt regulāri. Sastopoties ar šādiem gadījumiem, ir būtiski tos maksimāli ātri identificēt un novērst.
 - Organiskais piesārņojums, kas nokļuvis peldbaseinā, ir jāizņem iespējami ātri. Ja izdodas no baseina vannas izņemt pilnīgi visu materiālu, nekādas papildus darbības veikt nav nepieciešams. Gadījumos, kad piesārņojumu nav iespējams likvidēt pilnībā, vēlams norobežot peldēšanas ceļiņu no apmeklētājiem un veikt nepieciešamās papildus darbības. Jāatceras, ka atsevišķu baktēriju un parazītu likvidēšanai ar hloru nepieciešams ilgāks laiks.
 - Gadījumos, kad tiek konstatēts šķidrš fekālais piesārņojums, pastāv risks, ka ūdenī nonāk parazīti (*Cryptosporidium*), kas norijot var izraisīt hronisku caureju un vemšanu. Šādos gadījumos ir jāizvērtē nepieciešamība slēgt baseinu un veikt papildus dezinfekcijas pasākumus – 1) samazināt pH līmeni līdz minimumam (7.0), tādējādi palielinot hlora iedarbības efektivitāti; 2) iztīrīt un izsūkt baseinu; 3) izslakot filtrus; 4) atjaunot baseina ūdens pH un hlora līmeni. Šie lēmumi ir baseina saimnieciskās daļas vadītāja un tehnologu kompetencē;
- **Cita rakstura dzīvību neapdraudoši incidenti**
 - Fiziska, emocionāla vai cita veida agresija pret bērniem – drošības uzraugiem, treneriem un administrācijas darbiniekiem jābūt gataviem uz klausīt un sniegt atbalstu bērnam, kas

ziņo par šādām situācijām. Iespējamās vardarbības pret bērnu gadījumos par to jāinformē dienesti, kuri ir atbildīgi par bērnu aizsardzību;

– **Incidenti, kas notiek ārpus baseina teritorijas**

- Gadījumos, kad incidents ir noticis ārpus peldbaseina teritorijas (ģērbtuvēs, tribīnēs) un cietušajam ir nepieciešams sniegt pirmo palīdzību, drošības uzraugs drīkst doties sniegt pirmo palīdzību, ja baseinā paliek vēl kāds cits uzraugs vai treneris, kurš uzņemas atbildību par apmeklētāju drošību baseinā;
- Gadījumos, kad drošības uzraugs baseinā atrodas viens un nav iespējams atrast aizvietotāju, kā arī gadījumos, kad pirmā palīdzība jāsniedz pretējā dzimuma telpās (ģērbtuvēs), uzraugs informē par to informācijas centra darbinieku, kuri izvērtē savas iespējas un dodas sniegt pirmo palīdzību cietušajam vai izsauc medicīnisko dienestu;

Dzīvību apdraudoši incidenti

- Dzīvību apdraudoši incidenti ir incidenti jeb negadījumi, kuri var izraisīt nopietnas sekas apmeklētāja veselībai un/vai nāvi;
- Dzīvību apdraudoši incidenti ir ļoti bīstami un tāpēc baseina darbiniekiem ir jādara viss iespējamais, lai preventīvi novērstu to iespējamību, kā arī, nepieciešamības gadījumā personāla zināšanas un prasmes, kā arī pieejamais ekipējums būtu atbilstošs palīdzības sniegšanai un dzīvības glābšanai;
- Visi incidenti ir jāreģistrē, aizpildot speciālu veidlapu (skat. pielikumu);
- **Slikšana**
 - Slikšanas gadījumā svarīgi ir savlaicīgi identificēt nelaimi un rīkoties operatīvi;
 - Fiksējot iespējamu slikšanu, drošības uzraugam nekavējoties ir jāpadod personai kāds no glābšanas līdzekļiem (glābšanas kāts, glābšanas riņķis) un jāpalīdz personai nokļūt līdz baseina malai un izkļūt no baseina;
 - Iespējamās slikšanas rezultātā personas plaušās var iekļūt liels daudzums ūdens, kas laika gaitā var radīt komplikācijas un t.s. "sauso noslikšanu", tāpēc pēc šādiem gadījumiem drošības uzraugs vienmēr verbālā komunikācijā pārliecinās par personas labsajūtu un nepieciešamības gadījumā lemj par operatīvo dienestu izsaukšanu vai rekomendē personai apmeklēt ārstu;

- Slīkšanas gadījumos, kad persona jau atrodas zem ūdens un ir bezsamaņā, drošības uzraugam vai trenerim ir nekavējoties jādodas ūdenī un jānodrošina personas izcelšana no baseina. Pēc personas izcelšanas no baseina, tai nekavējoties ir jāsniedz pirmā palīdzība un atdzīvināšanas pasākumi;
- Slīkšanas gadījumos baseinā esošā personāla pienākums ir sniegt glābējam visu nepieciešamo atbalstu, lai sniegtu pirmo palīdzību, atdzīvināšanas pasākumus, kā arī lai izsauktu operatīvos dienestus;
- Operatīvo dienestu izsaukšanu veic darbinieks, kurš tajā brīdī atrodas baseinā, bet nav iesaistīts pirmās palīdzības sniegšanā;
- Pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izsaukšanas, viens no uzraugiem paliek pie cietušās personas, tikmēr otrs uzraugs vai iestādes treneris nodrošina, lai glābēji tiktu sagaidīti pie B korpusa ieejas un ieejas durvis tiktu atslēgtas. Šo darbību īstenošanai palīdzību nodrošina arī peldbaseina informācijas centra darbinieki;
- Gadījumā, ja negadījuma brīdī baseinā atrodas vienīgi drošības uzraugs, viņš veic šādas secīgas darbības 1) sniedz pirmo palīdzību, 2) izsauc operatīvos dienestus, 3) informē informācijas centra darbiniekus par apstākļiem

- **Iespējama mugurkaula vai galvas trauma**

- Iespējamu mugurkaula vai galvas traumu gadījumos, drošības uzraugam/trenerim, pirmkārt, jānodrošina, lai cietusī persona neatrastos ūdenī un netiktu apdraudēta viņa dzīvība. Personas izcelšanai no ūdens izmanto mugurkaula imobilizācijas dēli, ja tāds ir pieejams. Galvas nostiprināšanai izmanto kakla fiksatoru;
- Ja cietušajam nedraud briesmas, turpmākās darbības ir jāveic atbilstoši pirmās palīdzības instrukcijām! Vienmēr jāatceras – 1) nedrīkst kustināt, pārvietot; 2) ja cietušais ir bezsamaņā, atbrīvojiet elpceļus, bet neatlieciet cietušā galvu. Vienam no palīdzības sniedzējiem vajadzētu nodrošināt fiksētu galvas stāvokli; 3) jāizsauc operatīvie dienesti

- **Sirdsdarbības un cita veida veselības problēmas**

- Apmeklētājiem var piemist dažāda veida veselības problēmas, kas sākotnēji nav novērojamas. Šo problēmu saasināšanās, atrodoties ūdenī, var apdraudēt personas

dzīvību, tāpēc ir svarīgi sekot katra apmeklētāja labsajūtai un nepieciešamības gadījumā sniegt pirmo palīdzību;

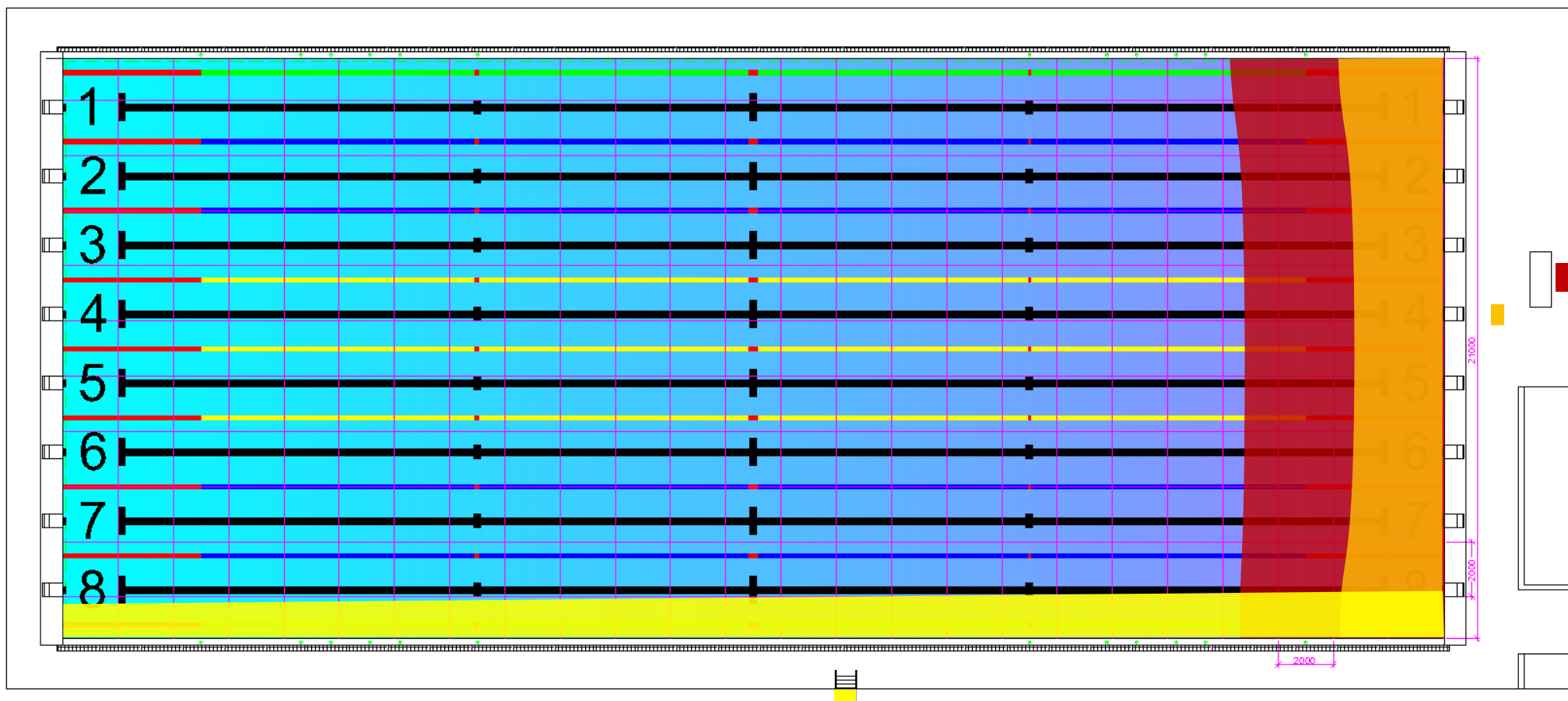
- Šādos gadījumos, pirmkārt, jānodrošina, lai cietusī persona neatrastos ūdenī un netiktu apdraudēta viņa dzīvība – persona ir maksimāli ātri jāizceļ no ūdens;
- Ja cietušais atrodas bezsamaņā, personāls sniedz pirmo palīdzību un rīkojas atbilstoši iepriekš aprakstītajām instrukcijām;
- Cietušajam nekādā gadījumā nedrīkst izsniegt jeb kāda veida medikamentus.

Evakuācija

- Evakuācijas procedūru un ceļus reglamentē peldbaseina ugunsdrošības plāns;
- Gadījumos, kad evakuācijas laikā apmeklētājiem nav iespējams atgriezties ģērbtuvēs pēc savā personīgajām mantām, un evakuācija notiek nelabvēlīgos laikapstākļos (piemēram, ziemā), iestādes apmeklētājiem izsniedz segas (*darbinieku vadībā dodas uz tuvumā esošo viesnīcu "Islande Hotel", ar kuru ir noslēgta vienošanās par evakuēto personu uzņemšanu tās telpās*)

PIELIKUMI

1.pielikums. peldbaseina teritorijas pārskatāmība no dažādām zonām

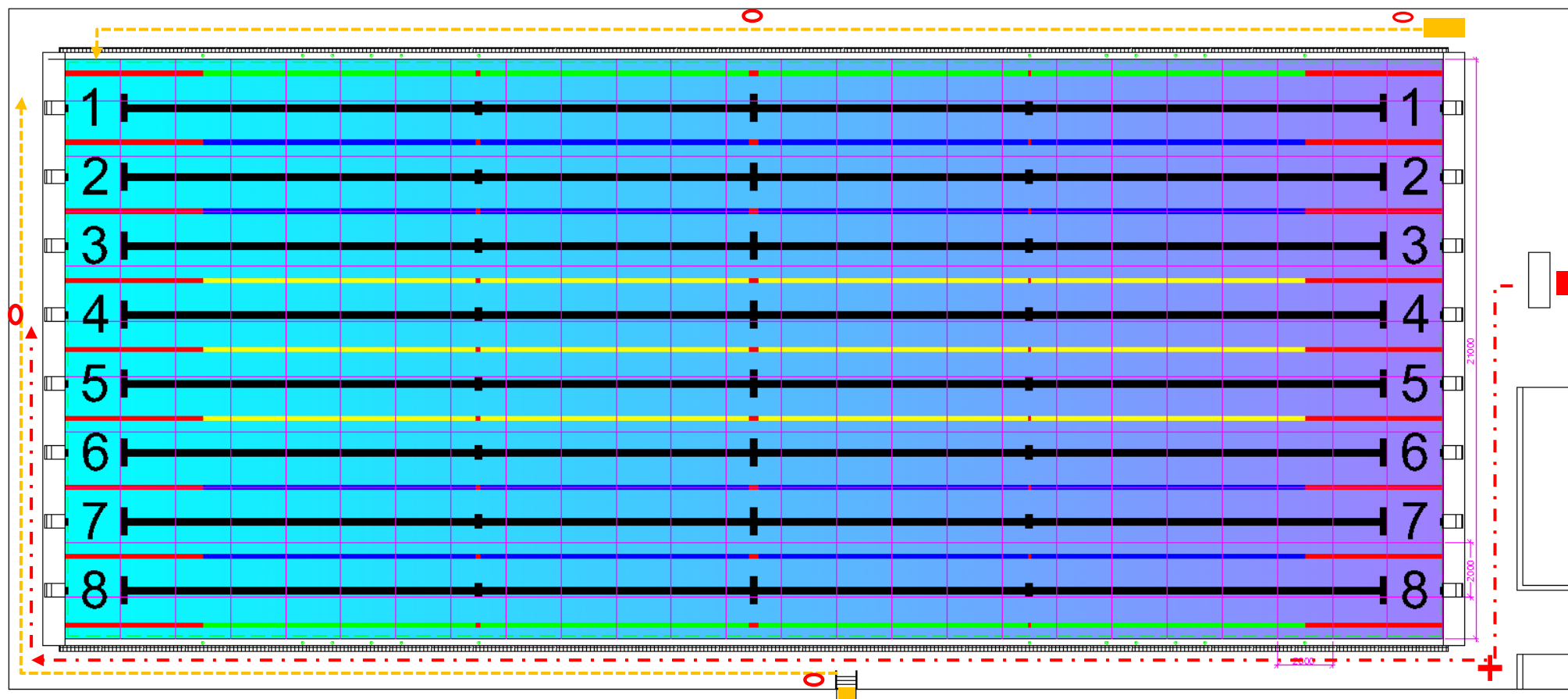

Sarkanā zona (7.5m x 20m) – glābēja "aklā" zona, sēžot pie dežuranta galda baseina vidū;

Oranžā zona (2.6m x 20m) – glābēja "aklā" zona, stāvot 1m no starta bloku paaugstinājuma;

Dzeltenā zona (1.7m x 50m) – glābēja "aklā" zona, atrodoties glābēja "tornī".

2. pielikums. peldbaseina drošības uzraugu un glābšanas aprīkojuma izvietojuma shēma

- - - ➔ Nokļūšanas ceļš no glābēja posteņa līdz tālākajam punktam. Max attālums – 74m
- - - ➔ Nokļūšanas ceļš no glābēja torņa līdz tālākajam punktam. Max attālums – 50m
- ➕ Pirmās palīdzības un glābšanas aprīkojums (aptieciņa, AAD, mugurkaula imobilizācijas dēlis ar siksnu sistēmu, utt.)
- 0 Glābšanas inventārs (glābšanas stienis, peldriņķis/pludiņš)

3. pielikums. Pirmās palīdzības aptieciņas saturs un medicīnisko materiālu minimums

1. Vienreiz lietojami cimdi iepakojumā – 2 pāri
2. Spraužamadata – 4
3. Šķēres (10-14 cm) ar noapaļotiem galiem – 1
4. Mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā – 1
5. Trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā – 2
6. Leikoplasts (2-3 cm) spolē – 1
7. Brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā – 15
8. Tīklveida pārsējs Nr.3 (40 cm) – 3
9. Marles saites (4 x 0,1 m) sterilā iepakojumā – 4
10. Marles saites (4 x 0,05 m) sterilā iepakojumā – 2
11. Pārsienamās paketes sterilā iepakojumā – 2
12. Marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā – 1
13. Marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā – 1
14. Marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā – 5
15. Folijas sega (viena puse metalizēta, otra – spilgtā krāsā) iepakojumā – 1
16. Medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā – 1

¹ Ministru kabineta 2010.gada 03.augusta noteikumi Nr.713 Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptieciņas medicīnisko materiālu minimumu

4. pielikums. Incidentu un negadījumu reģistrācijas forma

Datums:	Laiks:
Personas, kas aizpilda anketu, vārds un amats:	Tālr.:
Negadījumā iesaistītās personas	
Vārds:	Vecums:
Adrese:	Tālr.:
Vārds:	Vecums:
Adrese:	Tālr.:
Negadījuma/situācijas apraksts	
Negadījuma notikuma vieta	
☐ Baseina tuvais gals ☐ Tribīnes ☐ Baseina tālais gals ☐ Balkons ☐ Baseina klājs/mala ☐ Dušas ☐ Ģērbtuves ☐	
Veikto darbību un pielietotā inventāra apraksts:	
Traumas vieta un veids, sniegtās palīdzības raksturojums:	
Rezultāts:	☐ Incidents atrisināts; ☐ cietušais nodots mediķiem
Liecinieki:	
Citi darbinieki, kas šajā laikā veica savus darba pienākumus baseinā	Vārds: Vārds:
Paraksts:	